ఇన్విజిలేటర్లు స్పష్టంగా చెప్పిన తర్వాతే ఈ ప్రశ్నపడ్రాన్ని తెరవాలి.

CODE: XXXXXXXXXXXX

పేపర్−1

(స్కీనింగ్ బెస్ట్)

సమయం : గంటన్నర మార్కులు : 120

హాల్టికెట్ నం. :

సిరీస్

X

సూచనలు

- 1. మీకు అందజేసిన (పశ్నపత్రం సరిగ్గా ఉందో, లేదో పరీక్ష ప్రారంభానికి ముందే సరిచూసుకోండి. ఏదైనా పేజీ కానీ (పశ్న కానీ అచ్చు కాకపోతే మీకు వచ్చిన (పశ్నపత్రాన్ని ఇన్విజిలేటర్కి ఇచ్చి మరొక దానిని తీసుకోండి.
- 2. మీకు అందజేసిన డ్రశ్నపత్రం సిరీస్ని ('A' లేదా 'B'ని) OMR ఆన్సర్ షీట్లోని బాక్సులో రాయండి.
- 3. మీ హాల్టికెట్ నంబర్ని ఈ డ్రుశ్నపడ్రంలో సూచించిన బాక్స్ల్ రాయండి. ఈ డ్రుశ్నపడ్రంపై హాల్టికెట్ నంబర్ మినహా మరేమీ రాయకూడదు.
- 4. ఇందులో మొత్తం 120 డ్రశ్నలుంటాయి. డ్రతి డ్రశ్నకు ఎ, బి, సి, డి ల రూపంలో నాలుగు జవాబులున్నాయి. మీకు సరైనది అనిపించిన ఒకే ఒక్క సమాధానాన్ని మాత్రమే ఎంపిక చేసుకోండి. (ఒకటి కంటే ఎక్కువ జవాబులు సరైనవనిపిస్తే వాటిలో అన్నిటికన్నా కచ్చితమైన సమాధానాన్ని మాత్రమే ఎంచుకోండి.)
- 5. (పశ్నపడ్రంలోని (పశ్నల్ని చదువుతూ... మీకు అందజేసిన OMR ఆన్సర్ షీట్లో సమాధానాలు గుర్తించండి. సమాధానాలు గుర్తించే ముందు OMR షీట్లో ఉన్న సూచనలన్నీ చదవండి.
- 6. తప్పు సమాధానాలకు మార్కుల కోత ఉంటుంది. ప్రతి నాలుగు తప్పు జవాబులకు ఒక మైనస్ మార్కు.
- 7. పరీక్ష రాసిన అనంతరం OMR ఆన్సర్ షీట్ని విధిగా ఇన్విజిలేటర్కు అందజేయాలి. (పశ్నపడ్రాన్ని మీ వెంట తీసుకువెళ్లవచ్చు.

- 1. ఈ కింది వాటిలో సోషల్ నెట్వర్కింగ్ కానిది ఏది? సి) వారఫలాలు (ప్రచురించేది
  - ఎ) ట్విట్టర్
- బి) ఫేస్బుక్
- సి) లింకెడిన్ డి) గూగుల్.కామ్
- 2. రేడియో తరంగాలు ఏ దిశలో (ప్రయాణిస్తాయి?
  - ఎ) అన్ని దిశల్లో బి) ఒకే దిశలో

  - సి) రెండు దిశల్లో డి) ఏ దిశలోనూ కాదు
- 3. వివిధ భాషల కథలు ప్రచురించే తెలుగు పట్రికి?
  - ఎ) స్వాతి బి) చతుర
  - సి) విపుల
- డి) విశ్వసాహితి
- 4. మహాత్మాగాంధీ నిర్వహించిన పత్రిక?

  - ఎ) స్వరాజ్య బి) మాతృభూమి
  - సి) కాం(గెస్
- డి) హరిజన్
- 5. నెటిజెన్లు అంటే?
  - ఎ) నెదర్లాండ్స్ పౌరులు
  - బి) ఇంటర్నెట్ వినియోగించేవారు
  - సి) ఇంటర్నెట్ నిర్వాహకులు
  - డి) కంప్యూటర్ నిరక్షరాస్యులు
- 6. చో రామస్వామి ఎవరు?
  - ఎ) తమిళ పట్రికల్లో నాయకుడు
  - బి) తమిళ పత్రికా రచయిత
  - సి) తమిళ సినీ నటుడు
  - డి) తమిళ రంగస్థల నటుడు
- 7. (పజాశక్తి దినపట్రిక ఏ రాజకీయ పార్టీ అధికార ప(తిక?
  - ఎ) సి.పి.ఐ.(ఎం.ఎల్-(పజా(పతిఘటన)
  - బి) సి.పి.ఐ.(ఎం)
  - సి) సి.పి.ఐ.
  - డి) సి.పి.ఐ.(మావోయిస్టు)
- 8. web paper ಅಂಟೇ
  - ఎ) ఇంటర్నెట్లో మాత్రమే ఉండే పత్రిక
  - బి) దినపత్రికలో ఉండే వెబ్ సమాచారం
  - సి) పరిమితంగా అందుబాటులో ఉండే ప్రతిక
  - డి) ప్రభుత్వ వెబ్ సైట్ లో ఉండే పత్రిక
- 9. మన రాష్ట్రంలో పాఠకులు ఎక్కువగా చదువుతున్నది?
  - ఎ) కావ్యాలు బి) నవలలు
  - సి) తెలుగు పట్రికలు డి) నాటకాలు
- 10. ఎలాంటి పత్రిక ఎక్కువ పాఠకాదరణ సంపాదిస్తుంది?
  - ಎ) ರಂಗುಲ್ಲ್ ವಿಲುವಡೆದಿ
  - బి) విశ్వసనీయత ఉన్నది

- డి) చౌకగా ఉండేది

- 11. ఈమె ఎవరు?

  - ఎ) మీరాకుమార్ బి) షీలా దీక్షిత్
  - సి) సుష్మాస్వరాజ్ డి) గిరిజా వ్యాస్
- 12. ఇటీవల జయలలిత ఏ పార్టీతో తెగతెంపులు చేసుకు న్నారు?
- ఎ) డిఎండికె
   బి) డిఎంకె

   సి) ఎండిఎంకె
   డి) అన్నాడి
  - డి) అన్నాడిఎంకె
- 13. నెల్లూరులో ఇస్ట్రో కేంద్రం ఎక్కడ ఉంది?

  - ఎ) గూడూరు బి) శ్రీహరికోట
  - సి) కావలి
- డి) బాలాసోర్
- 14. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం ఆరేళ్లలోపు బాల బాలి కల నిష్పత్తిలో అట్టడుగున ఉన్న రాష్ట్రం ఏది?
- బి) సిక్కిం
- ఎ) పంజాబ్ సి) హర్యానా
- డి) అరుణాచల్(పదేశ్
- 15. ఆరు వరల్డ్ కప్ క్రికెట్ పోటీల్లో పాల్గొన్న క్రీడాకారునిగా సచిన్ టెండూల్కర్ ఎవరి రికార్తును సమం చేశాడు?
  - ఎ) సనత్ జయసూర్య
  - బి) రికీ పాంటింగ్
  - సి) జావెద్ మియాందాద్
  - డి) గ్యారీ కిర్స్టెన్
- 16. యునెస్కో సంప్రదాయ సాంస్కృతిక వారసత్వ సంపద జాబితాలో చోటు దక్కించుకున్న భారతీయ నృత్యం 'కల్బెలియా' ఏ రాష్ట్రానికి చెందినది?

  - ఎ) రాజస్థాన్ బి) మధ్య ప్రదేశ్
  - సి) పశ్చిమ బెంగాల్ డి) జార్ఖండ్

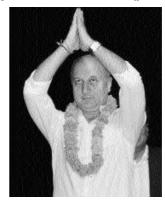

- 17. ఈ ఫొటోలోని మహిళ ఎవరు?

  - ఎ) డి. కె. ఆరుణ బి) పనబాక లక్ష్మి
  - సి) సునీత లక్ష్మారెడ్డి డి) సీతక్క
- 18. యు.ఐ.డి. నెంబరు (ఆధార్ కార్డు)లో బహిరంగ పర చని వాటితో సహా మొత్తం ఎన్ని అంకెలు ఉంటాయి?
  - ఎ) 12
- ඩ) 14
- సి) 16
- డి) 18
- 19. మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లును తొలిసారిగా పార్లమెంటులో (పవేశ పెట్టినప్పుడు భారత (పధాని ఎవరు?
  - ಎ) ವಾಜ್ పేಯ ಬಿ) ದೆವಗ್ ಜ
- - సి) మన్మోహన్సింగ్ డి) పి.వి.నరసింహారావు
- 20. ఇటీవల కేంద్రం జాతీయ వారసత్వ జంతువుగా దేన్ని పరిగణించాలని నిర్ణయించింది?
  - ఎ) ఎద్దు
- ඩ්) పుව
- సి) ఏనుగు
- డి) సింహం
- 21. దేశంలో తొలి ఇంటర్నెట్ రేడియో నెట్వర్క్ ను ప్రారం భించిన సంస్థ ఏది?
  - ఎ) ఈటీవీ
- బి) సన్టీవీ
- సి) రిలయన్స్
- డి) సోనీ
- 22. మన రాష్ట్రంలో కోటీశ్వరుల కోసం ప్రత్యేకంగా శాఖను ఏర్పాటు చేసిన బ్యాంకు ఏది?
  - ఎ) హెచ్.డి.ఎఫ్.సి. బి) ఎస్.బి.హెచ్.
  - సి) ఎస్. బీ. ఐ.
    - డి) యు. బి. ఐ.
- 23. ఏ నదిని శుద్ధి చేయడానికి (పపంచ బ్యాంకు ఇటీవల బిలియన్ డాలర్ల రుణం మంజూరు చేసింది?
  - ఎ) నర్మద
- బి) గంగ
- సి) బ్రహ్మపుత్ర
- డి) గోదావరి
- 24. అకమాయ్ అనే అంతర్జాతీయ సర్వర్ నెట్వర్క్ నివేదిక డ్రహారం ఇంటర్నెట్ వేగంలో భారతదేశం ఎన్నో స్థానంలో ఉంది?

- ۵) 141
- ඩ) 142
- సి) 143
- డి) 144
- 25. ఇటీవల పాకిస్తాన్ తన మొదటి కమ్యూనికేషన్ ఉప్రగ హాన్ని ఏ దేశం సహాయంతో (ప్రయోగించింది?
  - ఎ) ఇరాన్
- ಬಿ) ವైನಾ
- సి) భారత్
- డి) శ్రీలంక
- 26. ఖమ్మంలో ఇటీవల రాష్ట్ర మహాసభలు జరుపుకున్న పార్ట్?
  - ఎ) సీపీఐ
- ಬಿ) ಭಾಜವಾ
- సి) ఎంసీపీఐ
- డి) సీపీఎం
- 27. మన రాష్ట్రానికి చెందిన జైపాల్ రెడ్డి కేంద్రంలో ఏ శాఖ మంత్రిగా ఉన్నారు?
  - ఎ) పట్టణాభివృద్ధి
  - బి) పెట్రోలియం
  - సి) సమాచార శాఖ
  - డి) పైవేవీ కావు
- 28. భారత మహిళల (కికెట్ జట్టు (పస్తుత కెప్టెన్?

  - ఎ) మిథాలీరాజ్ బి) జులన్ గోస్వామి
  - సి) డయానా హెడెన్ డి) శాంత రంగస్వామి
- 29. హాకా ఏ ఆటకు సంబంధించిన పదం?
  - ఎ) హాకీ
- బి) ఐస్ హాకీ
- సి) రగ్బీ
- డి) కబడ్డీ

- 30. ఈ ఫొటోలో ఉన్న వ్యక్తి ఎవరు?
  - ఎ) అనుపమ్ ఖేర్
- బి) ఓంపురి
  - సి) నసీరుద్దీన్షా
- డి) నానాపటేకర్
- 31. మన దేశ (కీడాకారులకిచ్చే అత్యున్నత (కీడా పురస్కారం?
  - ఎ) అర్జున
- బి) పద్మశ్రీ
- సి) ఖేల్రత్న
- డి) (దోణాచార్వ
- 32. భారత్ ఇప్పటిదాకా ఎన్ని వన్డే వరల్డ్ కప్లు గెల్చుకుంది?

- ఎ) ఒకటి
- బి) రెండు
- సి) మూడు
- ಡಿ) ನಾಲುಗು

- 33. ఈ ఫొటోలోని వ్యక్తిని గుర్తుపట్టండి!
  - (a) రణ్భీర్ కపూర్ (a) షోయబ్

  - సి) రితేష్ దేశ్ముఖ్ డి) కరణ్జోహార్
- 34. ఈ కింది వారిలో భారత్కు ఒలింపిక్స్లో పతకం అందించని వారు?
  - ఎ) కరణం మల్లేశ్వరి బి) లియాండర్ పేస్
- - సి) జాదవ్
- డి) గగన్ నారంగ్
- 35. ఆండ్రడ్రదేశ్తో సమాన సంఖ్యలో లోక్సభ స్థానాలను కలిగి ఉన్న రాష్ట్రం..?

  - ఎ) రాజస్థాన్ బి) మహారాష్ట్ర
  - సి) బీహార్
- డి) పశ్చిమ బెంగాల్
- 36. రాష్ట్రపతి పాలన విధించడానికి సంబంధించిన ఆర్టికల్ రాజ్యాంగంలో ఎన్నవది?
  - ಎ) 302
- ඩ) 352
- సి) 356
- ಪಿ) 408
- 37. భారత్-పాకిస్థాన్ల మధ్యనున్న విభజన రేఖను ఏమంటారు?
  - ఎ) రాడ్క్లిఫ్ లైన్
  - బి) మెక్మాహన్ లైన్
  - సి) ద్వూరాండ్ లైన్
  - డి) రాబర్ట్ క్లైవ్ లైన్
- 38. CRR ಅಂಪೆ?
  - a) Credit Reserve Ratio
  - బి) Cash Reserve Ratio
  - సి) Cash Reserve Rate
  - ಪಿ) Credit Reserve Rate
- 39. G5 దేశాలు ఏవి?
  - ఎ) భారత్, చైనా, అమెరికా, రష్యా, ట్రిటన్
  - బి) జపాన్, చైనా, అమెరికా, రష్యా, దక్షిణాధ్రికా

- సి) భారత్, చైనా, బ్రౌజిల్, దక్షిణాఫ్థికా, మెక్సికో
- డి) జర్మనీ, బ్రౌజిల్, ఫ్లాన్స్, బ్రిటన్, రష్యా
- 40. ఇండియన్ నేషనల్ కాం(గెస్కు తొలి మహిళా అధ్యక్షురాలు ఎవరు?
  - ಎ) ದುರ್ಗಾಬಾಯ ದೆశ್ ಮುఖ్
  - బి) అనిబిసెంట్
  - సి) విజయలక్ష్మి పండిట్
  - డి) సరోజినీ నాయుడు
- 41. ఆపరేషన్ బ్లూస్టార్ అంటే ఏమిటి?
  - ఎ) సద్దాం పాలనను అంతం చేయడానికి ఇరాక్ పై అమెరికా (పకటించిన యుద్ధం
  - బి) కార్డిల్లో పాక్ దుర్యాకమణను ఎదుర్కోవడానికి భారత సైన్యం చేపట్టిన ఆపరేషన్
  - సి) సిక్కు తీ్రవవాదులను మట్టుబెట్టేందుకు స్వర్ణదేవాలయంలో జరిగిన మీలటరీ ఆపరేషన్
  - డి) లాడెన్ను మట్టబెట్టడానికి అమెరికా జరిపిన ఆపరేషన్
- 42. సౌరశక్తితో పనిచేసే 'జునో' ఉపగ్రహాన్ని ప్రయోగించిన దేశం ఏది?
  - ಎ) ವೃನಾ
- బి) అమెరికా
- సి) జపాన్
- డి) దక్షిణ కొరియా
- 43. పార్కిన్సన్ వ్యాధి శరీరంలోని ఏ భాగానికి సోకు తుంది?
  - ఎ) చర్మం
- ಬಿ) ಗುಂಡ
- సి) మెదడు
- డి) కాలేయం
- 44. క్లోనింగ్ (పక్రియ ద్వారా మొదటిసారిగా సృష్టించిన జీవి ఏది?
  - ವ) ಗೀರ
- **బి)** చేప
- సి) ఎలుక

- 45. ఈయనెవరు?
  - ఎ) ప్రశాంత్ భూషణ్ బి) మనీష్ సిసోడియా

  - సి) సంతోష్ హెగ్డే డి) అరవింద్ కేజ్రీవాల్

- 46. ఈ ఫొటోలోని వ్యక్తి ఎవరు?
  - ఎ) అఖిలేష్ యాదవ్ బి) జ్యోతిరాదిత్య సింధియా

  - సి) సచిన్ పైలెట్ డి) అజయ్ మాకెన్
- 47. సేంద్రియ ఎరువుల తయారీకి ఉపయోగపడే జీవులు ఏవి?
  - ఎ) జలగలు
- బి) బొద్దింకలు
- సి) రొయ్యలు
- డి) వానపాములు
- 48. మొక్కల్లో ఆకుముడత వ్యాధికి కారణం ఏది?
  - ಎ) ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯಾ
- బి) రసాయనాలు
- సి) కరవు
- డి) వైరస్
- 49. క్యాన్సర్ను అధ్యయనం చేసే శాస్త్రం?

  - ఎ) ఎకాలజీ బి) ఆర్నిథాలజీ
  - సి) ఆంకాలజీ
- డి) ఫిలాలజీ
- 50. అనేక విషయాలలో భూమిని పోలి ఉన్న గ్రాహం ఏది?
  - ఎ) శుక్రుడు
- బి) బృహస్సతి
- సి) అంగారకుడు
- డి) ఫ్లూటో
- $51. \quad 13 \quad X \quad 14 = 23, \ 28 \quad X \quad 57 = 81 \quad \text{emai}$
  - $65 \times 49 = ?$
  - ఎ) 100
- ඩ) 90
- సి) 110
- డి) 120
- 52. ENERGY = 36, ACQUIRE = 49 ಅಯಿತೆ COMPETITION = ?
  - ఎ) 11
- ඩ) 121
- సి) 81
- డి) 100
- 53. AT X EAT = 5, SAT X SEAT = 5, GO X GOAT = 21 ಅಯಿತೆ EAR X TEAR = ?
  - ۵) 15
- **ඩ**) 20
- సి) 22
- డి) 25
- 54. ఒక స్ప్రీ ఒక వ్యక్తిని పరిచయం చేస్తూ "ఇతడు నా తల్లి తల్లికి ఏకైక కుమారుడు" అన్నది అయితే ఆ $[\frac{\hbar}{2}]$ ఆ వ్యక్తికి ఏమవుతుంది?

- ఎ) తల్లి బి) అత్త
- సి) సోదరి
- డి) మేనకోడలు
- 55. ROM: PMK:: SET: ?
  - ಎ) NTS
- ຄົ) NRS
- సి) MQT డి) MPS
- 56. Dda: aDD:: Rrb:?
  - ಎ) DDA
- ವಿ) RRR
- సి) bRR
- ಪಿ) BBr
- 57. 583:293::488:?

  - సి) 378 డి) 291
- 58. ఒక పరిభాషలో + అంటే -, అంటే ${\sf X}$, $\div$ అంటే + ಅಯಿತೆ $15 - 3 + 10 \times 5 \div 5 = ?$
  - a) 52
- సి) 22
- ಡಿ) 5
- 59. ఒక పరిభాషలో + అంటే X, X అంటే ÷, ÷ అంటే -, - ဗဝင်း + ဗလာဒ် $(22 \times 2 \div 4 - 5) + 8 = ?$
  - ఎ) 14
- ඩ) 28
- సి) 96
- డి) 56
- 60. ఒక వరుసలో కొంతమంది బాలురు కూర్చున్నారు. P ఎడమ నుంచి 14వ స్థానంలో, Q కుడి నుంచి 7వ స్థానంలో ఉన్నారు. వారిద్దరి మధ్య నలుగురు ఉన్నారు. అయితే ఆ వరుసలో ఎంతమంది బాలురు ఉన్నారు?
  - ఎ) 19
- ඩ) 21
- సి) 25
- ಪಿ) 23
- 61. ఇచ్చిన పద సమూహాల్లో ఒకటి అన్నీ ఒప్పయిన పదా లతో ఉంది. దాన్ని గుర్తించండి.
  - ఎ) డ్రుధానం, సభ, నిర్దిష్టం, సంబంధం
  - బి) ఆధారం, ఆవేషం, ఆసక్తి, స్థాయి
  - సి) మధ్య, మధ్యపానం, వెతిరేకం, అధ్యక్షుడు
  - డి) నిబంధన, శోకం, శాకాహారం, ఆకారం
- 62. ఇచ్చిన పదాల అర్ధాలు అన్నీ సరైనవి ఉన్న సమూ హాన్ని గుర్తించండి.
  - మౌలికం, కన్నుకుట్టు, కబళం, జౌళి
  - ఎ) తలపైనున్నది, కళ్లసలువు, తిను, జనుము

- బి) పెద్దకళ్లు, పాటపాడు, కలుపు, ముత్యం
- సి) కళ్లజోడు, ఎగతాళిచేయు, కలుపు, ముత్యం
- డి) కళ్లజోడు, పరిహసించు, కలుపు, పగడం

ఇచ్చిన వాక్య సముదాయాల్లో ఒక దాంట్లో మాత్రమే అన్నీ నిర్మాణలోపం లేనివి ఉన్నాయి. దాన్ని గుర్తించండి.

- 63. ఎ) అధికారుల తీరుపై స్థానికులు (పతిఘటిస్తున్నారు. (పభుత్వ వెనక్కి తగ్గడం లేదు. మూడు మంది ఉన్నతస్థాయి అధికారు పునరాలోచన చేస్తున్నారు.
  - బి) సదాశివకు సాహిత్య అకాడమీ పురస్కారం లభించింది. కొత్త రాష్ట్రాల ఏర్పాటుకు నిర్దిష్ట కాలపరిమితి లేదు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుపై ఏకాభి(పాయం సాధ్యమయ్యేలా లేదు.
  - సి) బ్రాహ్మణి పరిశ్రమకు నీటి కేటాయింపు రద్దు. నీటిపారుదలశాఖ ఉద్దేశాలు వెలువడ్డాయి. పరిశ్రమల శాఖ నుంచి నిర్ణయం తీసుకుంది.
  - డి) వెట్టి కార్మికులకు విముక్తి గుర్తింపు లభించింది. ఇన్నాళ్లూ ని(దహోయిన (ప్రభుత్వం ఇప్పుడు మేలుకొంది.

వెట్టి కార్మికుల లెక్కలు (ప్రభుత్వం దగ్గర లేవు.

- 64. ఎ) విదేశాల్లో చదువుకోవాలని చాలా మంది కలలు కంటారు. అవకాశాలు కొందరికే దొరుకుతాయి. జర్మనీలో విదేశీయులకు ఉచిత విద్యావకాశాలు విస్తృతంగా ఉన్నాయి.
  - బి) కొందరు తమ కుటుంబ మూలాలను శోధిస్తున్నారు. కుటుంబ మూలాలను చేధించాలని అందరికీ ఉంటుంది. ఆరోగ్య సమస్య సౌకర్యాలు అందుబాటులో ఉండాలి.
  - సి) ఒక్కోసారి పిల్లల వేడుకను కాదనలేం. కుటుంబ సభ్యులందరూ కలిసే సందర్భం ఎప్పుడోగాని రాదు. మా నానమ్మ సంతానం ఆరు.
  - డి) అన్ని దుస్తులపై 20శాతం రాయితీ (ప్రకటించారు.

కొత్త సంవత్సరానికి వేడుకలు ప్రారంభమయ్యాయి. నూతన వృస్తాలకు పిండివంటలు పండుగలకు గుర్తు.

కింద సామెతల సముదాయాలు ఉన్నాయి. అందులో ఒక దాంట్లో మాత్రమే అన్నీ ఒప్పుగా ఉన్నాయి. దాన్ని గుర్తిం చండి.

- 65. ఎ) బంగారానికి మెరుగు పెట్టినట్లు పెనంమీంచి పొయ్యిలో పడినట్లు చేప పిల్ల ఈత నేర్పినట్లు
  - బి) పేదవాని కోపం పెదవికి చేటు రోలు వెళ్లి రోకలితో మొరపెట్టుకున్నట్టు గుడ్డెద్దు చేలో పడ్డట్లు
  - సి) పు(రెకోరుచి జిహ్వకో బుద్ధి ముంజేతి కంకణానికి అద్దం ఎందుకు ఆలస్యం అమృతం విషం
  - డి) కాకి పిల్ల కాకికి ముద్దు అన్న చందంగా అడవికాచిన వెన్నెలలా నవ్విన నాపచేను పండినట్లు
- 66. ఎ) బూడిదలో పోసిన పన్నీరులా ఈనగాచి నక్కల పాలు కనకంలా కంచు మోగుతుందా
  - బి) దెయ్యాలు వేదాలు వల్లించినట్లు ఓటుకుండకు మోత ఎక్కువ తేలుకుట్టిన కాలులా
  - సి) దొంగ చేతికి తాళం చెవి ఇచ్చినట్లు పిచ్చికుదిరింది రోకలి తలకు చుట్టండి ఏరుదాటి పరుగెత్తినట్లు
  - డి) మంది ఎక్కువైతే మజ్జిగ పలుచన అడుసు తొక్కనేల కాలు కడుగనేల రాజు తలచుకుంటే దెబ్బలకు కొదువా?

తెలుగు నుడికారంతో ఉన్న వాక్యాన్ని గుర్తించండి.

- 67. ఎ) పిలవని పేరంటానికి వెళ్లకూడదు
  - బి) పిలిచినపుడు రాననకుండా వస్తాననడం మర్యాద
  - సి) వివాహాది శుభకార్యాలకు బంధువుల్నీ మిత్రుల్నీ ఆహ్వానిస్తారు.
  - డి) సంక్రాంతి పండుగకు ఒక ప్రత్యేకత ఉంది.

ఇచ్చిన పదానికి నానార్థాలు గుర్తించండి.

- 68. రక్ష
  - ఎ) తామెతు, రక్షణ, తోరం
  - బి) శరణు, భటుడు, సంరక్షణ
  - సి) పోషణ, కాపలా, భిక్ష
  - డి) తామెతు, శరణు, కాపలా

ఇచ్చిన పదానికి పర్యాయ పదాలు గుర్తించండి.

- 69. వేదిక
  - ఎ) రంగం, బల్ల, అరుగు
  - బి) బల్ల, అరుగు, వేధ
  - సి) వేదం, నివేదిత, అరుగు
  - డి) అరుగు, వితర్జి, తిన్నె
- 70. ఇల్లు
  - ఎ) ఇళ్లు, సౌధం, నిలయం
  - బి) గృహం, ధామం, నిలయం
  - సి) గేహం, గహనం, కుటీరం
  - డి) వాసం, ఉనికి, చోటు

71–75 ప్రతి ప్రశ్న కింద నాలుగు (ఎ, బి, సి, డి) ద్వంద్వ పద సముదాయాలున్నాయి. అందులో ఒకదాంట్లో మాత్రమే అన్నీ సక్రమమైనవి ఉన్నాయి. దాన్ని గుర్తించండి.

- 71. ఎ) అప్పుసప్పులు, ఉప్పుకప్పురాలు, గొప్పలడప్పులు, తప్పుమెప్పులు
  - బి) చిందరవందర, అందచందాలు, ముందువెనుకలు, సందుగొందులు
  - సి) చిటచిటలు, కటకట, పిటపిట, చిటపట
  - డి) ఇంచుమించు, కంచుపంచు, మంచుమించులు, దంచుదంచులు
- 72. ఎ) అహరహం, ఆదరబాదర, యథాయథలు, బాధపాధులు
  - బి) అతలాకుతలం, చీటికిమాటికి, రుణరణములు, ఎత్తుమిట్టలు
  - సి) తత్తరబిత్తర, హుటాహుటి, హోరాహోరి
  - డి) ఉక్కిరిబిక్కిరి, ఎకాయెకి, కకావికలు, అరకొర
- 73. ఎ) కుయ్యోమొర్రో, కాసువీసాలు, కల్లాకపటం, తండోపతండములు
  - బి) సతమతం, వెర్రిముర్రి, పంతాలు, లోగిళ్లు
  - సి) నవనవలు, నలిబిలి, గుప్పిళ్లు, నప్పిళ్లు

- డి) కళవళం, కచాకచి, బాహాబాహి, సకాలం
- 74. ఎ) తటపెట, కుట్టుసురు, చిట్టచివర, చిరుగురు
  - బి) అరిమురి, అరవరలు, అండదండలు, రక్తమాంసాలు
  - సి) శుకపికాలు, నలిబిలి, సారసం, జిగిబిగి
  - డి) సదమల, విసవిస, అడపవిడత, అప్పుడప్పుడు
- 75. ఎ) అంకపొంకాలు, మోకరింతలు, రాకపోకలు, రాతకోతలు
  - బి) ఆటపాటలు, మాటామంతీ, అప్పుసప్పులు, తాతముత్తాతలు
  - సి) విచ్చలవిడి, ఊసులూసులు, అద్దిమొద్దలు, చల్లిసుద్దులు
- డి) వీటిపాటి, నీటుగోటులు, కట్టరాళ్లు, నాపచేలు 76–80 ఒక దానిలో అన్నీ (ఎ, బి, సి, డి లలో) దోషరహితమైన పద బంధాలున్నాయి. దానిని గుర్తించండి.
- 76. ఎ) బానోదయం, రాగోదయం, మహోదయం, వృకోదరుడు
  - బి) జయంతోత్సవం, వసంతోత్సవం, అనంతోత్సాహం, సమంతోదంతం
  - సి) భానూదయం, తపోబలం, మహోదారుడు, వీరోచితం
  - డి) సూర్యోదయం, భాషాభ్యుదయం, అతిథ్యోపన్యాసం, రసోచితం
- 77. ఎ) ధారాదత్తం, మేథోశక్తి, వాదాపవాదాములు, భాషాభిమానం
  - బి) అత్యంతవిషాదం, చారిత్రాత్మకం, లోకసుందరి, మహోపకారం
  - సి) ఆసేతుహిమాచలం దాకా, ఆబాలగోపాలం వరకు, ఆజన్మం, ఆమరణం
  - డి) నఖశిఖపర్యంతం, స్థిరాస్త్రి, విద్యుదాఘాతం, భాషాభిమాని
- 78. ఎ) సమాచారాపచారం, పౌరుషాగ్ని, పునర్నిర్మాణం, పునరావృతం
  - బి) ధర్మాధర్మాలు, తపోఫలం, పరమాత్మ, పునరోజ్జీనం,
  - సి) మహేంద్రజాలం, వాతావరణం, భూమాకాశాలు, సాక్షరం
  - డి) భయోత్పాతం, ప్రతిష్ఠాత్మకం, భాషశాస్త్రం, భీతవహులు

- 79. ఎ) ద్రవ్యోల్బణం, అక్రమార్జన, పతాకావిష్కరణ, పద్మాలయం
  - బి) విష్ణాలయం, రామాలయం, ప్రధానోద్యోగి, హత్యోదంతం
  - సి) బాధకరం, శాస్త్రధ్యయనం, మహీమహులు, పదవీభ్రష్టులు
  - డి) తెలంగాణోద్యమం, నిస్సందేహం, సందేశాత్మకం, అంతరంతరం
- 80. ఎ) నూతనాధ్యాయం, మతోన్మాది, బలోపేతం, సాంగోపాగం
  - బి) సాహసోపేతం, ఉషోదయం, శుభోదయం, అణ్స్పాస్తం
  - సి) బలాబలాలు, సుమారామం, ధీరోదాత్తుడు, ద్వందార్దం
- డి) వినోదాత్మకం, మధోమయం, గుణాగణాలు 81–85 వ్యంగ్యం ధ్వనించే వాక్యాన్ని గుర్తించండి.
- 81. ఎ) కృతయుగంలో ధర్మం ఎలా ఉండేదో తెలుసుకోవాలంటే పురాణాలు చదవాలి.
  - బి) సముద్రతీరాల్లో నారికేళ వృక్షాలు బాగా పెరుగుతాయి.
  - సి) ద్వాపరయుగం కేసులు ముందు విచారించి ఆ తర్వాత కలియుగం వాళ్ల జోలికి రావాలి.
  - డి) అన్నం తినేసిన తర్వాత చెయ్యి కడుక్కోవాలి.
- 82. ఎ) ఎవరు చెప్పినా వినాలి.
  - బి) అమ్మమాట అమృతం
  - సి) శిలాఫలకాలు నిద్దరోతున్నాయి.
  - డి) కష్టపడితే ఫలితం ఉంటుంది.
- 83. ఎ) వైద్యులు రోగులను పరీక్షిస్తారు.
  - బి) ఔషధాల ధరలు పెరిగాయి.
  - సి) ఆసుపత్రులు పడకేశాయి.
  - డి) నెలనెలా జీతం అందుతుంది.
- 84. ఎ) కృష్ణుడు నల్లగా ఉన్నా అందంగా ఉంటాడు.
  - బి) కృష్ణలీలలు అద్భుతం.
  - సి) పాలిచ్చిన పూతనను చావగొట్టి చెవులు మూశాడు కృష్ణయ్య.
  - డి) భాగవతానికి కృష్ణుడు కథానాయకుడు
- 85. ఎ) పిల్లలు ఏడిస్తే ఊరుకోపెట్టాలి. వాళ్ల అవసరం

తెలుసుకోవాలి.

- బి) అన్ని కాలాల్లోనూ దొరికేది అరటిపండు
- సి) అనవసర విషయాల్లో జోక్యం చేసుకుంటే తరువాత బాధపడాల్స్తి వస్తుంది.
- డి) ఎల్లవేళలా ఏడ్చేవాళ్లని ఓదార్చడానికి యాత్ర చేసేవాళ్లు ఎన్నికల తర్వాత కనిపిస్తారా?

86-90 ఈ వచన భాగాన్ని చదివి కింద ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు సరైన జవాబులు గుర్తించండి.

మాయదారి మాదక(దవ్యం మరోసారి జూలు విదిల్చింది. జనాన్ని మత్తులో ముంచి ఎప్పట్లాగే వికటాట్టహాసం చేస్తోంది. దాని సైర్వవిహారాన్ని అడ్డుకోవడమెలాగో తెలిసినా, ఆ దిశగా తగిన చొరవ లేకపోవడంతో పరిస్థితి ఎక్కడి గొంగడి అక్కడేలా ఉంది. గంజాయి వంటి మత్తుమందులు దశాబ్దాలుగా భారతీయ యువతను చిత్తుచేస్తున్నాయి. మరోవంక (ప్రయోగశాలల్లో తయారుచేసే 'యాంఫిటమిన్' తరహా ఉత్రేరకాలు (ఏటీఎస్) దేశ యువజనాన్ని పీల్చిపిప్పి చేస్తున్నాయి. ఐక్యరాజ్యసమితి మాదక(దవ్యాలు, నేరాల కార్యాలయం (యూఎన్ఓడీసీ) విడుదల చేసిన 2011 నివేదిక - ఉత్పత్తి, వినియోగాలపరంగా ఎవరికీ అందనంత వేగంగా భారత్ ముందుకు దూసుకువెళుతోందని తేల్చింది. 2008లో మనదేశంలో లక్షా ముప్పైవేల కిలోల గంజాయి స్వాధీనం చేసుకోగా ఆ మరుసటి ఏడాదికి అంటే 2009 నాటికి ఆ పరిమాణం లక్షా 77వేల కిలోలకు పెరిగింది. దక్షిణ ఆసియా మొత్తంలో 2009లో 25 టన్నుల 'హెరాయిన్' వినియోగం జరగ్గా అందులో మూడొంతులకు మన దేశమే కేంద్రం కావడం బాధాకర వాస్తవం. దేశంలో మాదక్రదవ్యాలు ఏస్థాయిలో పెచ్చురిల్లుతున్నాయో చెప్పేందుకు గణాంకాలు చాలు. కేవలం హైదరాబాద్లోనే 2012డిసెంబరు వరకూ ఎనిమిది కేసులు నమోదయ్యాయి. వాటన్నింటి వెనుకా అంతర్జాతీయ ముఠాల పాత్ర ఉండటం గమనార్హం. అత్యంత ఆందోళన కలిగించే పరిణామమిది. సమాచార సాంకేతిక రంగంలో హైదరాబాద్ది స్థిర స్థానం. ఇప్పుడు డ్రపంచ మాదక(దవ్యాల ముఠాల విషదృష్టి హైదరాబాద్పై పడింది. రాష్ట్రంలోని ఇతర ప్రాంతాలకూ ఈ దుస్సంస్కృతి విస్తరిస్తున్న సంకేతాలు పొడగడుతున్నాయి. పవిత్ర పుణ్యక్షేతం తిరుపతిలోనూ కొద్దిరోజుల క్రితం మాదక్రదవ్యాలను స్వాధీనం చేసుకునన్నారు. భారత్లో మాదక ద్రవ్యాల ఉత్పత్తి, వాడకం వాయువేగంతో విస్తరిస్తున్న

నేపథ్యంలో ఐక్యరాజ్యసమితి తీ(వ ఆందోళన వ్యక్తం చేయడాన్ని పాలకులు తేలికగా తీసుకోరాదు!

- 86. "మాయదారి మాదక ద్రవ్యం... మరోసారి జూలు విదిల్చింది" ఇక్కడ మాదక(దవ్యాన్ని ఏ జంతువుతో పోల్చారు
  - ఎ) తోడేలు
- బి) పెద్దపులి
- సి) సింహం
- డి) అనుకొండ
- 87. ఎవరికీ అందనంత వేగంగా భారత్ ముందుకు దూసుకు వెళుతోంది... ఎందులో?
  - ಎ) ఉత్పత్తి వినియోగాల్లో
  - బి) అభివృద్ధి పథంలో
  - సి) అవినీతిలో
  - డి) మాదక(దవ్యాల తయారీ వినియోగాల్లో
- 88. మాదక్రదవ్యాలకు మూలమైన మొక్క
  - ఎ) మరులు తీగ
- బి) గంజాయి
- సి) యాంఫిటమిన్
- డి) విషతరువు
- 89. మాదక(దవ్య ముఠాల విషదృష్టి హైదరాబాద్ హై పడటానికి కారణం....
  - ఎ) ఎనిమిది కేసులు నమోదయ్యాయి
  - బి) అంతర్జాతీయ ముఠాల స్థావరం
  - సి) సమాచార సాంకేతిక రంగంలో స్థిరస్థానం
  - డి) దుస్సంస్కృతి సంకేతాలు
- 90. ఈ కథనంలో తళుక్కుమనే మంచి తెలుగు నుడికారం....
  - ఎ) మత్తుమందు
- బి) వాయువేగం
- సి) స్ట్రైర విహారం
- డి) జూలు విదుల్చు
- 91. Choose the correct sentence which expresses a piece of advice
  - A) You will see a doctor
  - B) You can see a doctor
  - C) You should see a doctor
  - D) You may see a doctor
- 92. Which of the following sentences expresses a prediction?
  - A) India should win the match.
  - B) India must win the match.
  - C) India can win the match.
  - D) India will win the match.

- 93. I am sorry. You can't park your vehicle here.
  This sentence is used to
  - A) apologize
- B) refuse permission
- C) intimidate
- D) be stubborn
- 94. Which of the following words does not refer to a person?
  - A) Coach
- B) Cheat
- C) Cook
- D) Protect
- 95. In the phrases '7 o' clock' and 'Bowl o' China'.

  The 'o' stands for
  - A) on
- B) onto
- C) of
- D) off
- 96. If the salutation in a letter is 'Dear Mr. Rama Rao' which of the following is the correct subscription?
  - A) Yours faithfully
  - B) Yours lovingly
  - C) Yours sincerely
  - D) Yours obediently
- 97. Which of the following is the most appropriate sentence?
  - A) People speak English all over the world.
  - B) English is spoken all over the world.
  - C) English is spoken by people all over the world.
  - D) English is spoken all over the world by people
- 98. I go to the cinema every Sunday.

To which of the following questions does the above sentence stand as an answer?

- A) How many days do you go to the cinema?
- B) How do you go to the cinema?
- C) How long do you go to the cinema?
- D) How often do you go to the cinema?
- 99. Which of the following sentences is correct?
  - A) He is awaiting for you.
  - B) He is awaiting you.
  - C) He is waiting you.
  - D) He is waited for you.
- 100. Read the four parts of the sentence. They are

marked A,B,C and D

- i) because he considers generosity as the greatest virtue
- ii) though he is poor
- iii) that he never says no to anybody's request for help
- iv) he is so kind to people

The correct sequence of the parts is:

- A) iv, ii, i, iii
- B) ii, iv, iii, i
- C) i, iii, ii, iv
- D) iv, iii, i, ii

Find out the nearest one in meaning to the given sentence

- 101. Unless I permit him he won't move from this place.
  - A) Even I permit him he won't move from this place.
  - B) I permitted him but he won't move from this place
  - C) If I permit him he will move from this place.
  - D) If I permit him he won't move from this place
- 102. Inspite of several problems Sneha does not discontinue her studies.
  - A) Sneha does not care her problems and discontinues her studies.
  - B) Sneha has several problems although discontinues her studies.
  - C) Sneha has no problems at all and so does not discontinue her studies.
  - D) Although Sneha has several problems she continues her studies
- 103. The road is too rough to drive my vehicle.
  - a) The road is not rough and I can drive my vehicle.
  - b) The road is very rough still I can drive my vehicle.
  - c) The road is very rough so that I can drive my vehicle.
  - d) The road is so rough that I can not drive my

vehicle.

c) shall

Chose suitable verb from to complete the sentence given. Infinitive from is given in brackets.

104.	He will be	(inspect) our school by
	this time tomorrow.	
	a) inspected	b) inspect
	c) inspecting	d) has inspected
105.	If I had cash on han	d enough I (will)
	have purchased it.	
	a) will	b) would

Select appropriate clause (both in structure and meaning) to complete the sentence given.

d) should

106. He told me		
	a) that he is in Delhi today.	
	b) that he was in Delhi today	
	c) that he was in Delhi that day.	
	d) that he was in Delhi yesterday.	
107.	No sooner did the train start	
	a) as I stepped in.	
	b) that I stepped in	

- c) than I stepped in
- d) where I stepped in.

Choose the correct sentence

- 108. a) Vinod is senior than Vinatha
  - b) Vikranth works hardly and so gets good marks.
  - c) Vinod is senior to Vinatha.
  - d) Vikranth gets good marks because he works hardly.
- 109. a) I prefer tea to coffee.
  - b) I prefer tea than coffee.
  - c) There is wine shop besides our school building.
  - d) In case if he runs he will catch the bus.
- 110. a) Although he is old but he is active.
  - b) Neither he is active or attentive.
  - c) Simply getting the rules of grammar.

d) Simply getting the rules of grammar by heart do not holds water.

Comprehension:

111 - 120: Read the following passage carefully.

Three days of national mourning have been declared by the authorities in Egypt after at least 74 people died in clashes between rival football fans in the city of Port Said.

Hundreds more were injured as fans invaded the pitch after a match between top-tier clubs al-Masry and al-Ahly. Emergency meetings of the cabinet and parliament have been called. Protest marches are being planned for Thursday against the police's inability to contain the violence. Funerals are expected to be held after noon (10:00 GMT) prayers in Port Said. All Egyptian premier-league matches have been postponed indefinitely.

"People are angry at the regime more than anything else... People are really angry, you could see the rage in their eyes," Mohammed Abdel Hamid said. Hundreds gathered at Cairo's main railway station to receive the injured and the first bodies arriving from Port Said, with some chanting slogans against military rule. "Everyone was beating us. They were beating us from inside and outside, with fireworks, stones, metal bars, and some had knives, I swear," one fan told a private TV station. Army units were deployed in Port Said and joined police patrols around morgues and hospitals, but most streets had no police presence. The army has set up checkpoints at entrances to the city. Field Marshal Hussein Tantawi, the head of Egypt's ruling army council, went to an airbase near Cairo to meet al-Ahly players who were flown back from Port Said on a military aircraft. "This will not bring Egypt down... These incidents happen anywhere in the world. We will not let those behind it go," he said, according to

the Associated Press news agency.

It is the biggest disaster in the country's football history, said the Egyptian deputy health minister. "This is unfortunate and deeply saddening," Hesham Sheiha told state television, adding that many people died in a stampede as people tried to leave the stadium. Some of the dead were security officers, AP quoted a morgue official as saying.

Tense atmosphere

The BBC's Jon Leyne in Cairo says it appears some fans had taken knives into the stadium. Our correspondent says the lack of the usual level of security in the stadium might have contributed to the clashes. Police in Egypt have been keeping a much lower profile since last year's popular protests that ousted President Hosni Mubarak from power. Egyptian fans are notoriously violent, says our correspondent, particularly supporters of al-Ahly known as the Ultras. They have been heavily implicated in confronting the police during recent political protests, our correspondent adds. There is speculation that the security forces may have had an interest in taking on al-Ahly supporters. Wednesday's violence broke out at the end of the match, which, unusually, Port Said club al-Masry won 3-1.

Witnesses said the atmosphere had been tense throughout the match - since an al-Ahly fan raised a banner insulting supporters of the home team. As the match ended, their fans flooded onto the pitch attacking al-Ahly players and fans. A small group of riot police tried to protect the players, but were overwhelmed. Part of the stadium was set on fire.

'Black day'

Officials say most of the deaths were caused by concussions, deep cuts to the heads and suffocation from the stampede. "This is not football.

This is a war and people are dying in front of us," al-Ahly player Mohamed Abo Treika said. "I cannot believe these things happened randomly, I don't think so, it was arranged," Al-Ahly official Hanan Zeini told the BBC. Meanwhile, the Muslim Brotherhood - which has emerged as Egypt's biggest party in recent elections - blamed supporters of ousted President Hosni Mubarak for the violence. "The events in Port Said are planned and are a message from the remnants of the former regime," Muslim Brotherhood lawmaker Essam al-Erian said. He went on by saying that the army and police wanted to silence critics demanding an end to

Now find out the most suitable answers to the following questions.

111. Between whom did the clashes break out?

the state of emergency in the country.

- A) Foot ball players from two teams
- B) Fans of two football teams
- C) Between foot ball teams and fans
- D) Among the foot ball players
- 112. Why were the protest marches planned?
  - A) Against the government
  - B) Against the failure of the police to contain violence.
  - C) Against Hosni Mubarak's rule
  - D) For the return of the Mubarak rule
- 113. How many days have the foot ball matches been postponed?
  - A) Till Thursday.
  - B) Indefinitely
  - C) For a few days
  - D) Until peace returns
- 114. Who is Field Marshal Tantavi?

- A) A foot ball fan
- B) A foot ball player
- C) Head of Egypt's ruling council
- D) No mention in the passage
- 115. When was Hosni Mubarak ousted from power?
  - A) No mention in the passage
  - B) Last year
  - C) Sometime back
  - D) He is still ruling Egypt
- 116. Who is the winner of the foot ball match?
  - A) Port Said Club Al-Masry
  - B) Al Ahly
  - C) No mention in the passage
  - D) It was a draw
- 117. Who is reporting the news story?
  - A) I don't know
  - B) It is not mentioned in the passage
  - C) BBC correspondent
  - D) Correspondent of The Hindu
- 118. What caused most deaths?
  - A) Concussions
  - B) Deep Cuts to the heads
  - C) Suffocation
  - D) All the three reasons
- 119. What is Muslim Brotherhood?
  - A) A Foot Ball team's name
  - B) A political party's name
  - C) A group of youngsters in Egypt
  - D) A group of Freedom Fighters
- 120. Whom did the Muslim Brotherhood blame for the riot?
  - A) People of Port Said
  - B) People of Egypt
  - C) Supporters of Hosni Mubarak
  - D) Police

* * *

CODE: xxxxxxxxxxxxx

పేపర్−2

భాషా పలిజ్ఞానం, వర్తమాన వ్యవహారాలు, అనువాదం (ట్రింట్)

సమయం: 2 గంటల 15 ని॥ మార్కులు: 60

సూచన: ఒక్కో సెక్షన్కి ఒక్కో సమాధాన ప్రతాన్ని ఉపయోగించండి.

సెక్షన్ – 1

1. భారత స్వాతంత్రోద్యమ కాలంలో మీరు జన్మించి ఉన్నట్లయితే మీ జీవితం ఎలా ఉండేదో, ఎవరిలా జీవించేవారో ఊహించి రాయండి. నిడివి సుమారు 750 పదాలు.

20 మార్కులు

సెక్షన్ –2

2. వివిధ కేసుల విచారణలో సి.బి.ఐ. పాత్రని కూలంకషంగా విశ్లేషించండి.

ಶೆದ್

రతన్ టాటా త్వరలో పదవీ విరమణ చేస్తున్న నేపథ్యంలో, భారతదేశ పారిశ్రామికాభివృద్ధిలో టాటా (గూపు సంస్థల పాత్రని వివరించండి.

20 మార్కులు

ెసక్షన్ - 3

3. ఈ వార్తను ఈనాడులో ప్రచురణ కోసం అనువదించండి.

20 మార్కులు

Govt may allow abortions at 25K primary health centres

NEW DELHI: India, where a woman dies of unsafe abortion every two hours, may soon allow abortion services in its 25,000 primary health centres, which are the first points of care for India's rural population.

The health ministry is also looking to allow "mid-level service providers" like staff nurses andayurveda, unani and siddha (AYUSH) doctors to conduct safe abortions â " thanks to the lack of MBBS doctors in the country's rural areas, who are the only ones allowed to conduct an abortion.

India has been quite vocal in expressing shock on Savita Halappanavar's death in Ireland. But India itself has a shamefully high death rate due to unsafe abortions or lack of availability of abortion services. National Rural Health Mission chief Anuradha Gupta said abortion-related deaths contribute to 8% (approximately 4,600 deaths annually) of all maternal deaths in India.

Experts say even as India protests to Ireland around Savita's death, it is actually among the 11 countries responsible for 65% of all maternal deaths globally resulting from unsafe abortions.

"Savita's death is one among 358,000 maternal deaths annually (based on 2008 WHO data) around the globe. Since she died, more than 1,000 other women have also died every day, due to the combination of obstetric complications and inadequate, inappropriate or no treatment," an expert on abortion services said.

India has been dragging its feet on a proposal to extend the cutoff time to legally terminate an unwanted pregnancy to 24 weeks since 2006. At present, according to the country's Medical Termination of Pregnancy Act (MTP), 1971, women can abort an unwanted pregnancy till 20 weeks.

A committee was constituted to draft recommendations to The MTP Act in 2006. A number of meetings were held till 2010 to finalize the amendments with the primary focus of allowing nurses and AYUSH doctors to carry out abortions.

"In India alone, 286 women died due to unsafe abortions or not have having access to abortion services in the past 22 days following Savita's death. The committee looking at amending the MTP Act hasn't met since 2010," an expert on maternal health said.

Studies show that only one MTP trained provider is available for 2.24 lakh rural population.

NRHM's Gupta told TOI, "There is a high attrition rate among MBBS doctors working in rural areas whereas among staff nurses and AYUSH doctors, it isn't so. With proper training, this cadre can be effective in carrying out safe abortions, healthy deliveries and insertion of intra uterine devices."

India has been trying to publicize safe abortions. The health ministry recently asked states to conduct a massive campaign popularizing safe abortions besides informing women that the confidentiality clause will keep their identity secret.

The ministry has also identified 20,000 model health facilities across the country that will now be open for abortion services round the clock.

NRHM's programme implementation plan (PIP) for 2012-13 of all states clearly mentions the push required for first trimester safe abortion services. The fund allocation of states will be cut if such services aren't given free to all women.

India recorded 6.5 million abortions (of the total 10.5 million abortions in the south and central Asia region) in 2008 of which 66% were deemed unsafe.

